

HRVATSKI SABOR

290

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI OD BUKE

Proglašavam Zakon o zaštiti od buke, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 29. siječnja 2003.

Broj: 01-081-03-372/2

Zagreb, 31. siječnja 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O ZAŠTITI OD BUKE

Članak 1.

Ovim se Zakonom određuju mjere zaštite od buke na kopnu, vodi i u zraku te nadzor nad provedbom ovih mjera radi sprječavanja ili smanjivanja buke i otklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi.

Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na mjere zaštite od buke koje obvezuju Republiku Hrvatsku po međunarodnim ugovorima, konvencijama i normama u zračnom, željezničkom, cestovnom i vodnom prometu.

Članak 2.

Buka štetna po zdravlje u smislu ovoga Zakona je svaki zvuk koji prekoračuje najviše dopuštene razine utvrđene provedbenim propisom s obzirom na vrijeme i mjesto nastanka u sredini u kojoj ljudi rade i borave.

Pravilnik iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za rad i ministra nadležnog za zaštitu okoliša i prostorno uređenje.

Članak 3.

Pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

Izvor buke je svaki stroj, uređaj, instalacija, postrojenje, sredstvo za rad i transport, tehnološki postupak, elektroakustički uređaj za glasno emitiranje glazbe i govora, bučna aktivnost ljudi i životinja i druge radnje od kojih se širi zvuk. Izvorima buke smatraju se i cjeline kao nepokretni i pokretni objekti te otvoreni i zatvoreni prostori za šport, igru, ples, predstave, koncerte, slušanje glazbe i sl.

Promet, aktivan ili u mirovanju, vezan za određene djelatnosti ili sadržaje smatra se izvorom buke od te djelatnosti ili sadržaja.

Imisija zvuka je ukupna razina zvuka na mjestu prijama koju čini osnovna razina i razina određenih izvora.

Osnovna razina je razina buke okoline kada određeni ispitivani izvor buke ne radi.

Emisija zvuka je ukupna razina zvuka kojeg izvor predaje u okolni prostor.

Boravišni prostor je svaki otvoreni ili zatvoreni prostor u kojem ljudi borave trajno ili privremeno.

Zatvoreni boravišni prostori su sobe u stanovima, smještajnim ili ugostiteljskim objektima, zdravstvenim ustanovama, uredima, dječjim vrtićima, učionicama, predavaonicama, učeničkim, studentskim domovima i domovima umirovljenika.

Otvoreni boravišni prostori su sva mjesta na kojima borave ljudi radi odmora, oporavka, zabave ili rekreacije.

Radni prostor je svaki otvoreni ili zatvoreni prostor u kojem ljudi rade.

Karte buke su prikazi postojećih i predviđenih razina imisija buke na svim mjestima unutar promatranog područja, ovisno o jednom određenom ili svim izvorima buke. Na kartama su prikazana i prekoračenja dopuštenih razina buke te broj ljudi i/ili stanova izloženih buci određene razine.

Akcijski plan je prikaz mjera za provođenje smanjenja buke na dopuštene razine unutar promatranog područja.

Stručni poslovi zaštite od buke jesu poslovi utvrđivanja i provedbe mjera radi sprječavanja ili smanjivanja i otklanjanja opasnosti od buke za zdravlje ljudi.

Članak 4.

Mjerama zaštite od buke mora se spriječiti nastajanje buke, odnosno smanjiti postojeća buka na dopuštene razine.

Mjere zaštite od buke obuhvaćaju:

1. odabir i uporaba malobučnih strojeva, uređaja, sredstava za rad i transport,
2. promišljeno uzajamno lociranje izvora buke ili objekata s izvorima buke (emitenata) i područja ili objekata sa sadržajima koje treba štiti od buke (imitenata),
3. izvedbu odgovarajuće zvučne izolacije građevina u kojima su izvori buke radni i boravišni prostori,
4. primjenu akustičkih zaštitnih mjera na temelju mjerenja i proračuna buke na mjestima emisije, na putovima širenja i na mjestima imisije buke,
5. akustička mjerenja radi provjere i stalnog nadzora stanja buke,
6. povremeno ograničenje emisije zvuka.

Članak 5.

Zaštitu od buke dužni su provoditi i osigurati njezino provođenje tijela državne uprave, jedinice područne (regionalne) samouprave, jedinice lokalne samouprave te pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti i građani.

Članak 6.

Zaštita od buke provodi se danonoćno.

U smislu ovoga Zakona dan traje 14 sati, od 6 do 20 sati, večer traje 2 sata, od 20 do 22 sata, a noć traje 8 sati, od 22 do 6 sati.

Članak 7.

Strojevi, transportna sredstva, uređaji i oprema koji se proizvode u Republici Hrvatskoj ili se uvoze na područje Republike Hrvatske moraju radi stavljanja u promet, odnosno uporabe biti sukladni s propisanim tehničkim zahtjevima koji se odnose na dopuštenu razinu buke koju proizvode pod određenim uvjetima uporabe, a podaci o zvučnoj snazi koju emitiraju pod tim uvjetima uporabe moraju biti označeni na proizvodu u skladu s hrvatskim normama (HRN) te smjernicama i normama Europske unije (EN).

Izvori buke iz stavka 1. ovoga članka koji su u uporabi do stupanja na snagu ovoga Zakona, a za koje nema podataka o zvučnoj snazi koju emitiraju, moraju se uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od 5 godina od njegovog stupanja na snagu.

Članak 8.

Dokumenti prostornog uređenja svih razina i akti za njegovo provođenje moraju sadržavati odgovarajuće mjere za zaštitu od buke.

Sadržaj stručnih podloga glede zaštite od buke koje služe za izradu prostornih dokumenata iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 9.

Županije, Grad Zagreb, gradovi i općine, dužni su izraditi:

1. kartu buke,
2. akcijske planove.

Karta buke iz točke 1. stavka 1. ovoga članka je sastavni dio informacijskog sustava zaštite okoliša Republike Hrvatske i predstavlja stručnu podlogu za izradu prostornih planova.

Pravilnik kojim se uređuje način izrade i sadržaj karata buke i akcijskih planova iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za zaštitu okoliša i prostorno uređenje.

Članak 10.

U procjeni utjecaja na okoliš za zahvate u prostoru za koje je obvezna procjena po posebnim propisima treba biti obuhvaćena i procjena razine buke te mjere zaštite od buke.

Članak 11.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da zvuk što ga zamjećuju osobe koje borave u građevini ili njezinoj blizini bude na takvoj razini da ne ugrožava zdravlje ljudi te da osigurava mir i zadovoljavajuće uvjete za odmor i rad.

Pravilnik o posebnim uvjetima, sadržaju i načinu provjere primijenjenih mjera zaštite od buke za građevine donosi ministar zdravstva uz prethodno mišljenje ministra zaštite okoliša i prostornog uređenja.

Članak 12.

U postupku izdavanja građevne dozvole i tehničkom pregledu izgrađene ili rekonstruirane građevine u postupku izdavanja uporabne dozvole, tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije i inspekcije rada daje mišljenje o primijenjenim mjerama za zaštitu od buke, svaki u okviru svoje nadležnosti.

Troškove postupka utvrđivanja primijenjenih mjera zaštite od buke snosi investitor.

Članak 13.

Nadležno tijelo državne uprave za utvrđivanje minimalno-tehničkih uvjeta i drugih propisanih uvjeta za obavljanje djelatnosti ne može izdati rješenje o ispunjavanju navedenih uvjeta ako tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije rješenjem ne utvrdi da su provedene mjere za zaštitu od buke.

Djelatnosti za koje je potrebno rješenjem tijela državne uprave nadležnog za poslove sanitarne inspekcije utvrditi da su provedene mjere za zaštitu od buke te postupak i način utvrđivanja tih uvjeta pravilnikom će propisati ministar nadležan za zdravstvo.

Troškove dokazivanja provedenih mjera za zaštitu od buke, kao i troškove postupka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 14.

Mjere za zaštitu od buke radnika na radu, kao i zaštite od štetnog djelovanja buke na organizam radnika tijekom rada u radnim prostorijama ili prostorima, moraju biti takve da spriječe štetno djelovanje buke na zdravlje radnika.

Pravilnik o mjerama za zaštitu od štetnog djelovanja buke u radnim prostorijama i prostorima donosi ministar nadležan za zdravstvo uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za rad.

Članak 15.

Izvori buke koji se privremeno koriste ili se trajno postavljaju u otvorenom prostoru na razini zemlje, na zidove i krovove zgrada, nepokretne i pokretne objekte ili se koriste na vodi ili u zraku moraju imati podatke o zvučnoj snazi.

Izvori buke iz stavka 1. ovoga članka mogu se koristiti ako tijelo državne uprave nadležno za poslove sanitarne inspekcije rješenjem utvrdi da buka od izvora neće prelaziti dopuštene razine u okolini.

Pravilnik o mjerama zaštite od buke izvora na otvorenom prostoru kao i sadržaj dokaza o provedenim mjerama za zaštitu od izvora buke iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar nadležan za zdravstvo.

Troškove dokazivanja da buka od promatranog izvora neće u okolini prelaziti dopuštene granice kao i troškove postupka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 16.

Radi zadovoljavanja potreba za održavanjem javnih skupova i organiziranja razonode, zabavnih i športskih priredbi i drugih aktivnosti na otvorenom ili u zatvorenom prostoru za stanovništvo i goste, kada postoji mogućnost prekoračenja dopuštenih razina buke, jedinice lokalne samouprave odlukom predstavničkih tijela određuju ulice, dijelove ulica i naselja, trgove i druge lokacije namijenjene u te svrhe. Istom odlukom određuju se i putovi za dolaženje i odlaženje sudionika navedenih događanja.

Buka koja nastaje uslijed događanja iz prethodnog stavka ne smije u drugim ulicama ili dijelovima ulica, u ostalim dijelovima istog naselja i drugim naseljima prelaziti dopuštene granice.

Članak 17.

Zabranjeno je obavljati radove, djelatnosti i druge aktivnosti na način da se bukom ometa i mir i odmor ljudi u zatvorenim ili otvorenim boravišnim prostorima.

U naseljenim mjestima dopušta se zvučno oglašavanje zvonima ili elektroakustičkim uređajima od 7 do 19 sati.

Iznimku od odredbe stavka 2. ovoga članka čine oglašavanja zvona, odnosno elektroakustičkih uređaja za vjerske obrede na dane vjerskih blagdana.

Članak 18.

Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na buku koja nastaje pri uklanjanju posljedica elementarnih nepogoda i pri drugim izvanrednim događajima ili okolnostima koje mogu izazvati veće materijalne štete, ugrožavati zdravlje i živote ljudi te narušavati čovjekovu okolinu u većim razmjerima.

Članak 19.

Stručne poslove zaštite od buke mogu obavljati pravne osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti koje imaju ovlaštenje ministra nadležnog za zdravstvo.

Pravilnik o uvjetima glede prostora, opreme i zaposlenika pravnih osoba iz stavka 1. ovoga članka, kao i o stručnim poslovima zaštite od buke te o stručnom nadzoru nad pravnim osobama koje obavljaju te poslove donosi ministar nadležan za zdravstvo, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za rad.

Ministar nadležan za zdravstvo daje ovlaštenje pravnim osobama iz stavka 1. ovoga članka rješenjem o upravnom postupku, protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor, a po prethodno pribavljenoj pisanoj potvrdi ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo o ispunjavanju uvjeta iz HRN EN ISO/IEC 17025.

Troškove utvrđivanja uvjeta iz stavka 2. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 20.

Osobe koje u pravnim osobama obavljaju stručne poslove zaštite od buke moraju imati položen stručni ispit.

Stručni ispit iz stavka 1. ovoga članka polaže se u Ministarstvu zdravstva koji pojedine ili sve poslove vezane uz polaganje toga ispita može prenijeti na za te poslove ovlaštenu pravnu osobu.

Pravilnik o programu, uvjetima i načinu polaganja stručnog ispita donosi ministar nadležan za zdravstvo uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za rad.

Troškove polaganja stručnog ispita iz stavka 1. ovoga članka snosi podnositelj zahtjeva.

Članak 21.

Osobe iz članka 19. i 20. ovoga Zakona dužne su se u načinu i postupku mjerenja proračuna i ocjenjivanja te sadržaja nalaza o mjerenju pridržavati Hrvatskih normi (HRN), Europskih normi (EN) i smjernica

Europske unije.

Ako se stručnim nadzorom utvrdi da ovlaštene pravne osobe iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona ne obavljaju stručne poslove u skladu sa stavkom 1. ovoga članka ministar zdravstva ukinut će im ovlaštenje.

Članak 22.

Ovlaštenje ministra nadležnog za zdravstvo za obavljanje stručnih poslova zaštite od buke iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona objavit će se u »Narodnim novinama«.

Članak 23.

Nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavljaju sanitarni inspektori Ureda državne uprave u županijama i Gradskom uredu Grada Zagreba, kao i sanitarni inspektori Ministarstva zdravstva sukladno nadležnostima iz Zakona o sanitarnoj inspekciji.

Nadzor nad primjenom odredaba ovoga Zakona koje se odnose na buku u radnim prostorijama u kojima u procesu rada nastaje buka kao i odredbama ovoga Zakona koje se odnose na promet strojeva, transportnih sredstava, uređaja i opreme glede sadržaja podataka o zvučnoj snazi koju emitiraju pod određenim uvjetima uporabe obavljaju inspektori Državnog inspektorata.

Članak 24.

Nadležna inspeksijska tijela iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona ovlaštena su na licu mjesta poduzimati mjere iz članka 25. stavka 1. točke 4. i 5. ovoga Zakona ako imisija zvuka prelazi najviše dopuštene razine utvrđene Pravilnikom iz članka 2. ovoga Zakona, na osnovi rezultata izmjere zvukomjerom klase I. prema HRN EN 60804.

Tijela iz stavka 1. ovoga članka mogu privremeno ograničiti ili privremeno zabraniti obavljanje određene djelatnosti pravnoj, odnosno fizičkoj osobi obrazloženom naredbom u trajanju najdulje 8 dana.

Naredbu iz stavka 2. ovoga članka mogu izvršiti odmah, pečačenjem uređaja, opreme, prostorija ili na drugi pogodan način ukoliko se izmjerom buke utvrdi prekoračenje u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

Članak 25.

U obavljanju nadzora nadležna tijela iz članka 23. stavka 1. ovoga Zakona ovlaštena su:

1. narediti akustička mjerenja kod pravnih i fizičkih osoba koje koriste izvore buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave,
2. narediti poduzimanje propisanih utvrđenih mjera za zaštitu od buke,
3. zabraniti uporabu izgrađene, odnosno rekonstruirane građevine ako nisu provedene mjere za zaštitu od buke, dok se te mjere ne provedu,
4. zabraniti uporabu izvora buke dok se ne poduzmu mjere za zaštitu od buke,
5. zabraniti obavljanje djelatnosti i ostalih aktivnosti koje zbog buke ometaju odmor i noćni mir ako to nije moguće postići mjerom iz točke 4. ovoga članka,
6. zabraniti uporabu strojeva, transportnih sredstava, uređaja i opreme koji nemaju podatke o zvučnoj snazi koju emitiraju pod određenim uvjetima uporabe,
7. zabraniti obavljanje djelatnosti, odnosno drugih aktivnosti ako su ista započeta bez rješenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su provedene mjere za zaštitu od buke.

Tijela iz članka 23. stavka 2. ovoga Zakona ovlaštena su poduzimati mjere prema posebnom propisu.

Članak 26.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. prouzroči da razina buke kojoj su ljudi izloženi u boravišnim prostorima prelazi dopuštene granice (članak 2.),
2. ne dopusti obavljanje akustičkih mjerenja od strane ovlaštene pravne osobe (članak 5.),

3. su strojevi, transportna sredstva, uređaji i oprema u prometu, odnosno uporabi bez podataka o zvučnoj snazi (članak 7.),

4. započne obavljanje djelatnosti ili drugih aktivnosti bez rješenja nadležnog tijela kojim se utvrđuje da su provedene mjere za zaštitu od buke (članak 13.),

5. koristi izvore buke na otvorenom bez rješenja nadležnog tijela (članak 15.),

6. obavlja radove, djelatnosti i druge aktivnosti kojima ometa mir i odmor ljudi u zatvorenim ili otvorenim boravišnim prostorima (članak 17.),

7. mjerenja obavlja osoba koja nije položila stručni ispit (članak 20.),

8. akustička mjerenja, proračun i ocjenjivanje ne obavi u skladu sa HRN (članak 21.),

9. sadržaj nalaza akustičkih mjerenja nije u skladu sa HRN (članak 21.),

10. ne poduzima naređene ili propisane mjere za zaštitu od buke (članak 25.),

11. ako mjere za zaštitu od buke radnika na radu nisu provedene na način da spriječe štetno djelovanje buke na zdravlje radnika (članak 14.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 7.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 27.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako u rokovima navedenim u ovom Zakonu:

– ne izradi kartu buke (članak 9.),

– ne izradi akcijske planove (članak 9.),

Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba u tijelu lokalne i područne (regionalne) samouprave novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Uz kaznu za prekršaj iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona može se pravnoj ili fizičkoj osobi izreći i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 28.

Provedbene propise iz članka 2., 8., 9., 11., 12., 13., 14., 15., 19. i 20. za čije je donošenje ovlašten ovim Zakonom, ministar zdravstva obvezan je donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Županije, Grad Zagreb, gradovi i općine dužni su karte buke iz članka 9. ovoga Zakona donijeti u roku od tri godine, a akcijske planove u roku od pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 29.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 28. ovoga Zakona primjenjivat će se Pravilnik o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (»Narodne novine«, br. 37/90.) i Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije za mjerenje i predviđanje buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (»Narodne novine«, br. 37/90.).

Članak 30.

Pravne osobe koje imaju ovlaštenja, za obavljanje poslova mjerenja i predviđanja buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave, od ministra zdravstva izdana prema Pravilniku o uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije za mjerenje i predviđanje buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave (»Narodne novine«, br. 37/90.), dužne su se uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu.

Članak 31.

Postupci započeti, a nedovršeni po odredbama Zakona o zaštiti od buke (»Narodne novine«, br. 17/90.) dovršit će se po odredbama ovoga Zakona.

Članak 32.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti od buke (»Narodne novine«, br. 17/90.).

Članak 33.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 542-01/02-01/01

Zagreb, 29. siječnja 2003.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Zlatko Tomčić, v. r.